

Opracowano: 26.08.2020 r.

Symptomy wystąpienia zagrożenia:

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

1. Zainteresowania i uwagi wymagają:
  - rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp., osoby wyglądające na obcokrajowców, osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku,
  - samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).
2. Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.
3. O swoich spostrzeżeniach poinformuj dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia odpowiednie służby: policję lub straż miejską.

Procedura postępowania w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby - policję, organ prowadzący, straż miejską.
2. Jednocześnie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z procedurą ewakuacji.
3. Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu – dyrektorowi szkoły/pedagogowi szkolnemu/wychowawcy klasy. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.
4. Zawiadamiając policję, dyrektor szkoły/pedagog szkolny/wychowawca klasy podaje następujące informacje:

- rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot),
- treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego;
- numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu (treść informacji) oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu,
- adres mailowy, z którego przekazano informację o zagrożeniu (treść maila) oraz dokładny czas jej otrzymania, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.

5. Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

Ogłoszenie alarmu bombowego oraz zastosowanie procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

1. Do czasu przybycia policji, akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: policję, pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
3. Po przybyciu funkcjonariuszy policji na miejsce incydentu bombowego, to oni przejmują dalsze kierowanie akcją.
4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia funkcjonariuszy policji.
5. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
6. Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują pracownicy obsługi.
7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora szkoły/pedagoga szkolnego/wychowawcę klasy.
8. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
9. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy opuścić szkołę.

10. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione, wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

Jak zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

1. Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” należy zastosować się do poleceń policji.
2. Ciekawość może być niebezpieczna - należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze należy informować o zagrożeniu jak największe grono osób będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.
3. **Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji** należy niezwłocznie udać się do wyjścia, zgodnie z planem ewakuacji szkoły.

Informacja o podłożeniu bomby

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna:
  - słuchaj uważnie,
  - zapamiętaj jak najwięcej treści przekazywanej informacji,
  - jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę – jeśli nie – spróbuj zapisywać informacje,
  - zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle,
  - nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki,
  - jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.

Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją i przekaz policji.

2. Po zakończeniu rozmowy, niezwłocznie zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych, np. 112, 997.
3. Zaalarmuj dyrektora szkoły/pedagoga szkolnego/wychowawcę klasy.
4. Dyrektor powiadamia organ prowadzący szkołę.
5. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób niewywołujący paniki!
6. Dyrektor zarządza ewakuację zgodnie z obowiązującą procedurą ewakuacji.

UWAGA! Poinstruj uczniów o zabraniu ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, toreb, itp.

7. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
8. Wyłącz lub zleć pracownikowi obsługi wyłączenie dopływu gazu i prądu.
9. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu, nie dotykaj go i nie otwieraj.
10. W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym.
11. Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu.
12. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Wykrycie/znalezienie bomby (podejrzanego przedmiotu)

1. Nie dotykaj podejrzanego przedmiotu.

UWAGA! Jeśli widzisz „bombę” to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.

2. Zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych: 997, 112.
3. Zabezpiecz, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażaj siebie i innych na niebezpieczeństwo.
4. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów w sposób niewywołujący paniki!
5. Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą procedurą ewakuacji.
6. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
7. Wyłącz lub zleć pracownikowi obsługi wyłączenie dopływu gazu i prądu.
8. Otwórz okna i drzwi.
9. Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.
10. Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych, telefonów komórkowych.
11. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Po wybuchu bomby:

1. Oceń sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnij się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch.
2. Zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych, np. 112,997.
3. Udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.
4. Sprawdź bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą procedurą ewakuacji.
5. W przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podejmij działania odpowiednie do sytuacji.
6. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Sposób postępowania z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

Osobami odpowiedzialnymi za opracowanie listy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i jej uaktualnianie są: wychowawca klasy, pedagog szkolny.

1. Osobą odpowiedzialną za zapoznanie wszystkich nauczycieli z zachowaniami i reakcjami uczniów z określoną niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą w roku szkolnym jest pedagog szkolny.
2. Osobą odpowiedzialną za opracowanie i modyfikację procedur postępowania z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w sytuacji zagrożenia w roku szkolnym jest lider zespołu wychowawczo – profilaktycznego (efekt pracy całego zespołu wychowawczo - profilaktycznego).
3. Sposób postępowania z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w sytuacji zagrożenia np.:

Uczeń z zaburzeniami emocjonalnymi:

- wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za opiekę nad uczniem,
- podjęcie próby uspokojenia ucznia,
- w sytuacji bezpośredniego zagrożenia - przytrzymanie i unieruchomienie ucznia np. na podłodze,
- uzyskanie pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych na zastosowanie wszelkich środków (również przymusu) w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia.